

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND**BESLUT** 2016-12-19
2016:37SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en erinran.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren var, vid tiden för de aktuella händelserna, anställd som sparspecialist hos ett anslutet företag och innehavare av aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB (SwedSec). Hennes licens är numera vilande.

Företaget har anfört följande. Licenshavarens arbete innebar att lämna privatekonomisk rådgivning med inriktning på placeringar, sparande, försäkringar som omfattas av lagen om värdepappersmarknaden. Enskilda aktieråd ingick inte i befattningen. Licenshavaren har inte använt företagets rådgivningsverktyg vid kundmöten, vilket har medfört att den föreskrivna lämplighetsbedömningen inte har genomförts. För investeringsrådgivning gäller att relevant kundinformation ska inhämtas, riskbedömning genomföras samt bedömning av kunskap och erfarenheter kring enskilda produkter ske innan råd kan ges. Företaget har ett rådgivnings- och dokumentationsverktyg som stöd vid investeringsrådgivning. Vid interna kontroller och i samband med kundklagomål har det i sju fall uppdragats om brister i rådgivning och i dokumentation genomförd av licenshavaren. Hon har i flera fall inte använt företagets rådgivningsverktyg vid rådgivningsmöten. Genom att inte använda rådgivningsverktyget har licenshavaren därmed underlåtit att genomföra den lagstadgade lämplighetsbedömningen. Företaget har, med datum och klockslag, redogjort för att det rör sig om fyra fall, från september 2015 till januari 2016, där dokumentation skett först efter genomförda rådgivningsmöten, vilket inte är förenligt med bestämmelserna om lämplighetsbedömning i lag och i företagets interna instruktioner. Vidare har licenshavaren i två fall under januari och februari 2016 inte efterlevt företagets rådgivningsstrategi, då rådgivning har skett avseende enskilda aktier, vilket inte är i linje med gällande interna instruktioner. Härutöver har licenshavaren i två fall genomfört omplaceringar i kunders portföljer utan att dessa har

accepterat förändringarna eller fått dokumentation och relevant information från rådgivningen. I det ena fallet är dokumentationen lagrad inom tidsspannet för mötestiden och i det andra fallet i nära anslutning därtill. Agerandet strider mot företagets interna instruktioner. De aktuella kunderna har kommit in med klagomål till företaget och företaget har kompenserat kunderna eftersom företaget har inte kunnat påvisa att kunderna har valt att genomföra omplaceringarna. Företaget ser allvarligt på det inträffade och har därför tilldelat licenshavaren en skriftlig varning som gäller i tre år.

Licenshavaren har bestritt att hon brutit mot SwedSecs regelverk eller gjort något fel och hon har genom sitt ombud i huvudsak anfört följande. Hennes inställning är att hon har handlat i enlighet med företagets rutiner, gällande regelverk och föreskrifter. Hon har, där så föreskrivs, använt företagets rådgivningsverktyg och alltid gjort lämplighetsbedömning vid kundmöten och upprättat dokumentation i samband med rådgivningen. Någon rådgivning har inte skett såvitt avser enskilda aktier. Omdisponeringar i två kunders portföljer har inte skett utan accept från kunderna. Hon har i dessa fall upprättat dokumentation över rådgivningen och det finns ett medgivande från kunderna. De godkände transaktionerna i samband med rådgivningsmötet och undertecknade relevanta handlingar för detta. Företaget har medgett att dokumentationen i det ena fallet är lagrad inom tidsspannet för mötestiden och i det andra fallet i nära anslutning till rådgivningsmötet. Kunderna har också fått del av dokumentationen. Därmed saknas anledning att meddela någon disciplinpåföljd även i denna del.

Överväganden

Ingen av parterna har begärt muntlig förhandling. Disciplinnämnden har tagit del av handlingarna i ärendet.

Av 8 kap. 23 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden framgår att ett värdepappersinstitut ska, när det tillhandahåller investeringsrådgivning, hämta in nödvändiga uppgifter från kunden, så att institutet kan rekommendera de finansiella instrument som är lämpliga för kunden. Av 15 kap. 2-6 §§ i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:16) om värdepappersrörelse finns bestämmelser om vilka uppgifter som ska inhämtas från kunden vid tillhandahållande av investeringsrådgivning och att värdepappersinstitutet inte får rekommendera finansiella instrument till kunden om den information som krävs enligt 8 kap. 23 § i nämnda lag inte inhämtats. Av 8 kap. 12 § nämnda lag framgår att ett värdepappersinstitut ska dokumentera bl.a. samtliga investeringstjänster, som det har genomfört. Dokumentationen ska ske på ett sådant sätt att Finansinspektionen har möjlighet att övervaka att institutet har iakttagit kraven i bl.a. nämnda lag och Finansinspektionens föreskrifter. Av 16 kap. 9-12 §§ i nämnda föreskrifter framgår vad dokumentation av rådgivningsuppdrag ska innehålla, när fråga är om investeringsrådgivning till konsument. Av 14-16 §§ samma kapitel finns regler som anger att rådgivningsdokumentationen ska lämnas ut till kund i samband med det första rådgivningstillfället eller i nära anslutning därtill respektive, när det är fråga om rådgivning till samma konsument vid ett senare tillfälle, i

samband med eller efter rådgivningen. Av 21 kap. nämnda föreskrifter framgår också hur dokumentationen ska bevaras. Av Svenska Fondhandlareföreningens vägledande sammanställning för utformning av interna riktlinjer vid handläggning av affärsuppdrag avseende finansiella instrument framgår av punkten 5 att alla affärsuppdrag, oavsett på vilket sätt de mottagits, ska dokumenteras i affärsunderlag, för att uppfylla kraven på bevarande och lagring av information enligt 21 kap. i föreskrifterna.

Av företagets interna regler framgår bl.a. att dokumentationen ska visa vad som diskuterats vid rådgivningen och att det därför är viktigt att kunden känner igen sig i dokumentationen. Alla investeringsrådgivningar måste dokumenteras och kunden ska erhålla dokumentationen i samband med mötet.

Av företagets interna regler om lämplighetsbedömning framgår bl.a. att lämplighetsbedömning ska göras vid investeringsrådgivning. Av reglerna framgår att lämplighetsbedömningen ska vara genomförd innan kunden ges ett råd om investering. Vidare anges att rådgivaren får hjälp med att ställa de rätta frågorna genom att använda företagets rådgivningsverktyg och att såväl lämplighetsbedömningen som investeringsrådgivningen därmed blir dokumenterad.

Av företagets interna regler om rekommendationer till kunder avseende enskilda aktier framgår bl.a. att företaget inte ger råd om vilka aktier kunden ska sälja och köpa utan endast hur stor andel av det långsiktiga sparandet som bör vara placerat i enskilda aktier.

Disciplinnämnden delar den bedömning som disciplinutskottet gjort avseende vad som kan anses utrett i ärendet. Eftersom det inte finns någon närmare utredning om vilka uppgifter som licenshavaren kan ha utelämnat så saknas det underlag för att bedöma eventuella brister i lämplighetsbedömningen. Det är därmed inte visat att hon brutit mot de av företaget åberopade reglerna om lämplighetsbedömning eller att hon underlåtit att använda sig av rådgivningsverktyget. Det är klarlagt att licenshavaren i fyra fall har underlåtit att i samband med rådgivningsmötet färdigställa dokumentationen, vilket strider mot företagets regler, men enligt Finansinspektionens ovan redovisade regler får rådgivningsdokumentation lämnas ut efter rådgivningstillfället vilket innebär att en rådgivare, enligt dessa regler, har tid på sig att upprätta en fullständig dokumentation i efterhand. Det kan således inte enligt disciplinnämnden i den delen riktas någon anmärkning mot licenshavaren. Företaget har vidare påstått att licenshavaren i två fall lämnat råd om enskilda aktier vilket står i strid med företagets instruktioner. Licenshavaren har bestritt att hon brutit mot reglerna. Uppgift står mot uppgift och företagets utredning ger inte stöd för att licenshavaren brutit mot de av företaget åberopade reglerna. Nämnden lämnar därför företagets anmälan utan åtgärd i denna del. Slutligen har företaget gjort gällande att licenshavaren har gjort omplaceringar i två kunders portföljer utan deras godkännande och utan att de fått dokumentation om rådgivningen. Licenshavaren har uppgett att kunderna har undertecknat relevanta handlingar för omplaceringarna medan företaget uppgett att detta inte har kunnat verifieras. Ord står mot ord i frågan om kunderna har lämnat medgivanden till omplaceringarna men eftersom

kunderna har klagat och företaget har betalat ersättning till kunderna saknas det anledning att ifrågasätta företagets uppgift om att företaget inte kunnat hitta någon dokumentation om att kunderna lämnat medgivande till omplaceringarna. Licenshavaren har därmed brutit mot Svenska Fondhandlareföreningens ovannämnda branschrekommendation, vilket fått till följd att företaget kommit att åsidosätta 8 kap. 12 § lagen om värdepappersmarknaden. Företagets möjlighet att verifiera vad som förekommit har i och med detta försvårats. Med hänsyn till förseelsernas begränsade omfattning får överträdelserna anses ringa. Licenshavaren ska således meddelas erinran.

På disciplinnämndens vägnar

Marianne Lundius

I nämndens beslut har deltagit f.d. justitieråd Marianne Lundius, justitierådet Ann-Christine Lindeblad, direktören Carl-Johan Högbom, direktören Kajsa Lindståhl och f.d. chefsjuristen Jan Persson.